

תפ (באר שבע) 66243-01-25 - מדינת ישראל ע"י נ' מחמד אסעד ע"י

ת"פ (באר-שבע) 66243-01-25 - מדינת ישראל ע"י נ' מחמד אסעד ע"י מחוזי באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 66243-01-25

מדינת ישראל ע"י

ב"כ עו"ד שלומית מלקו

נגד

מחמד אסעד ע"י

ב"כ עו"ד וליד גאנם

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[11.01.2026]

כבוד השופט אלון גביון

החלטה

1. בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש נגדו מחמת הגנה מן הצדק וזאת נוכח הפגיעה הנטענת בזכויותיו הנובעת מאי קיום שימוע טרם הגשת כתב האישום ובשל שיהוי משמעותי בהגשתו.

השתלשלות דיונית:

2. ביום 26.01.2025 הגישה המאשימה כתב אישום המייחס לנאשם עבירות של לקיחת שוחד, החדרת והעברת חפץ אסור וציוד רט"ן, הספקת סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית.

ע"פ הנטען בכתב האישום ובתמצית, הנאשם בהיותו סוהר ביטחון בשירות בתי הסוהר "דקל", בחמש פעמים שונות בין חודש ספטמבר 2022 ועד לחודש יולי 2023, נפגש עם אנשים מטעם אסיר וקיבל לידיו פרטי ציוד שונים ובהם טלפונים ניידים ופרטי לבוש, וכן סמים מסוכנים שנועדו להחדרה לבית הסוהר. הנאשם החדיר את הציוד והסמים לבית הסוהר ומסרם לידי אסיר או מי מטעמו, או הסתירם במקומות שונים בבית הסוהר שתואמו עמו מראש. הנאשם קיבל בתמורה להחדרת הסמים סכומי כסף במזומן שהועברו אליו לאחר תיאום. כמו כן וביום 03.07.23 החזיק הנאשם בתוך שקית במחסן ביתו בכפר כסרא סמים מסוכנים אותם התכוון להחדיר לבית הסוהר, אולם הסמים נתפסו על ידי שוטרי משטרת ישראל בחיפוש בביתו.

3. בדיון שהתקיים ביום 22.12.2025 מסרה ההגנה מענה מפורט לכתב האישום בגדרו כפר הנאשם במיוחס לו.

4. למען שלימות התמונה יצוין כי בין מועד הגשת כתב האישום ועד למועד מתן המענה ולאורך מספר חודשים, התקיימו בתיק 5 דיונים ובדיון שהתקיים ביום 22.10.2025, ולצורך קידומו של התיק, אף נקבע דיון לשמיעת הוכחות. 5. ביום 29.12.2025 הגיש ב"כ הנאשם הבקשה לביטול כתב האישום מושא החלטתי זו.

טענות הצדדים:

6. ב"כ הנאשם טען כי המאשימה לא זימנה את הנאשם לשימוע טרם הגשת כתב האישום, לא פעלה בהתאם להוראות סעיף 60 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי") והפרה את הנחיית פרקליט המדינה מס' 14.21.

7. ב"כ הנאשם הטעים כי אין בתיק החקירה כל אינדיקציה למשלוח מכתבי שימוע, ראשון ושני, לנאשם. כתובתו הרשומה של הנאשם במשרד הפנים ובתעודת הזהות היא בשוב כסרא, ועל כן אין כל בסיס לטענה כי לא ניתן היה לשלוח את מכתב הידוע לכתובתו הנכונה.

8. נטען כי משלא התקיים שימוע לנאשם, פגעה המאשימה באופן מהותי היורד לשורש ההליך ותוך ששללה ממנו את זכות היסוד להשמיע טענותיו טרם העמדתו לדיון. ההגנה הפנתה לפסיקה המלמדת לשיטתה כי בנסיבות שבענייננו אי אפשר לרפא את המחדל בשימוע שלאחר הגשת כתב האישום ואין מנוס מביטולו של כתב האישום.

9. אשר לטענת השיהוי נטען כי חקירתו של הנאשם הסתיימה כבר בחודש יולי 2023 ואילו כתב האישום הוגש רק ביום 22.01.2025, דהיינו בחלוף 18 חודשים.

ב"כ הנאשם טען כי עסקינן בשיהוי ניכר ומשמעותי, באופן שפגע בהגנת הנאשם ועומד בניגוד לסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי ולהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202.

10. לטענת ההגנה וחרף השיהוי הלא מוסבר בהגשת כתב האישום, לא צירפה המאשימה אישור היועץ המשפטי לממשלה בהתאם להוראות סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה אשר לשיטתו מעמידה לנאשם הגנה מן הצדק מפאת שיהוי ומצדיקה ביטולו של כתב האישום.

11. ב"כ המאשימה עתרה לדחיית הבקשה הן לעניין טענת אי זימון הנאשם לשימוע והן לעניין טענת השיהוי.

12. אשר לשימוע טענה המאשימה כי בניגוד לטענת הנאשם, מכתב היידוע נשלח לכתובת שנמסרה ע"י הנאשם עצמו ואשר מופיעה גם במרשם המשטרתי ככתובתו הרשמית במועד הרלוונטי. הנאשם ציין בעצמו בחקירתו מיום 17.01.2023 כי כתובתו היא בישוב כסרא סמיע, ומשכך אין כל בסיס לטענת ההגנה כי שגתה בכתובת שאליה נשלח מכתב היידוע.
13. המאשימה הוסיפה וטענה כי מכתב היידוע נשלח בדואר רשום כדין וחזר למשרדי המאשימה בציון "לא נדרש", ובהתאם לדין ולפסיקה הדבר מהווה המצאה כדין. בניגוד לטענת ההגנה, מכתב היידוע לא נשלח לכתובת שגויה ומשכך אין כל רלוונטיות לטענתה בעניין זה.
14. אשר לטענת השיהוי, הדגישה המאשימה כי ההגנה נפלה לידי טעות מאחר וכתב האישום מייחס לנאשם עבירות מסוג פשע ולא מסוג עוון.
- ב"כ המאשימה הוסיפה כי תיק החקירה התקבל במשרדי המאשימה ביום 28.08.23 וכבר באותו יום יצא מכתב יידוע ראשון. פרק הזמן שחלף מהמועד בו התקבל תיק החקירה במשרדי המאשימה ועד למועד הגשת כתב האישום עומד על 16 חודשים, ומשכך אין מדובר בשיהוי בהגשתו.
15. המאשימה טענה כי כתב האישום בענייננו הוגש תוך זמן סביר, בהתאם למהות התיק ולאחר קבלת אישורים מגורמים שונים וטיפול בחסיון כמתחייב מנהלי העבודה הפנימיים וכי מדובר בהליך תקין ושגרתי. הוטעם כי ב"כ הנאשם לא הצביע על כל נזק קונקרטי שנגרם לנאשם כתוצאה מהזמן שחלף וביכולתו להתגונן וכי לא מתקיים כל יסוד המצדיק התערבות בית המשפט וביטול כתב האישום.
16. לדברי המאשימה ובהתאם לפסיקה ביטול כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק שמור למקרים קיצוניים וחריגים בלבד, בהם מתקיימת התנהגות בלתי נסבלת, שערורייתית מצד הרשות או מקום שבו אין באפשרות בית המשפט להעניק לנאשם משפט הוגן. בענייננו, עצם הטענה לשיהוי בהגשת כתב האישום, אף אם חלף פרק זמן של 16 חודשים, אינה מתקרבת לרף החמור שנקבע בפסיקה.
- דין והכרעה:
17. לאחר שקראתי טענות הצדדים ובחנתי הפסיקה הרלוונטית, מצאתי לדחות הבקשה לביטול כתב האישום על שני חלקיה.
- טענת מכתבי היידוע והשימוע:

18. סעיף 60א לחסד"פ קובע:

- "(א) רשות התביעה שאלה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.
- (ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאלה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.
- (ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.
- (ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.
- (ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).
- (ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לשנות מהוראות סעיף 74.
- (ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו.
- (ח) הוראות החוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, לא יחולו לענין סעיף זה, ואולם תינתן לחשוד הודעה בכתב על החלטת רשות התביעה בהקדם האפשרי ורשאית רשות התביעה להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעונו בעל פה.
- (ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי פשעים שלגביהם לא יחולו הוראות סעיף קטן (א)".
19. כעולה מתגובת המאשימה ומהנספחים שצורפו לה, ביום 19.02.24 שלחה המאשימה בדואר רשום מכתב יידוע לחשוד, הנאשם בעניינו, אשר חזר למשרדי המאשימה מסיבה "לא נדרש".
- עוד עולה מהאמור כי המאשימה שלחה את מכתב היידוע לכתובתו העדכנית של הנאשם כפי שהיא מופיעה במרשם המשטרתי וכפי שציין הנאשם בעצמו בחקירתו מיום 17.01.23.
- די באמור לעיל כדי לקבוע בשלב זה כי המאשימה מילאה ידי חובתה כאמור בסעיף 60א(ג) לחסד"פ.
20. למעלה מן הצורך, וגם אם היה נמצא כי נפל פגם בהתנהלות המאשימה בכל הקשור למשלוח מכתבי היידוע וקיום שימוע, סבורני כי בהתאם למבחן "הבטלות היחסית" שנקבע בפסיקה הרי שהתוצאה האופרטיבית המידית והיחידה אינה ביטול כתב האישום.

21. אכן צודק הסניגור בטיעונו כי זכות השימוע אינה זכות טכנית וכי יש לתן לה משקל רב. ולענין זה יפים דברי בית המשפט העליון בע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל (23.6.2013) (להלן: "ע"פ 1053/13"): "השימוע נועד לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע לשטוח טענותיו בפני הרשות המוסמכת קודם שתחליט אם יש מקום להעמידו לדין. זכות השימוע מגנה על זכויות חשודים, ועשויה לייעל את מלאכת התביעה. ככל שיהא ביד החשוד לשכנע את התביעה שאין להעמידו לדין, תיחסך ממנו הפגיעה האינהרנטית הנלווית לאישום פלילי בעבירה חמורה... השימוע עשוי לחדד את המחלוקות בין הנאשם לתביעה ולייעל את ניהול ההליך; הוא אף עשוי לעודד הידברות בין התביעה להגנה בניסיון לגבש עסקת טיעון... כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי, יש לקיים את השימוע מראש. זהו הכלל, וככל שאין טעמים לסתור, מן הראוי להקפיד עליו...".
- וכפי שצוין בת"פ (מחוזי ב"ש) 29471-05-21 מדינת ישראל נ' אבי אוסעדון (21.12.2021) (להלן: "ע"פ 29471-05-21") חובת היידוע אינה מנותקת מחובת השימוע, ותכליתה צופה פני שימוע. בבסיס חובת היידוע מתן האפשרות לחשוד לפנות בבקשה מנומקת להימנע מהגשת כתב אישום.
22. יחד עם זאת, זכות השימוע וזכות היידוע אינן זכויות מוחלטות ולא אחת נקבע בפסיקה כי יש לאזן מול האינטרס הציבורי והנסיבות, ובוודאי שאין לומר כי לעולם תגבר זכות השימוע על האינטרס הציבורי. יפים לענין זה דברי בית המשפט העליון בע"פ 1053/13:
- "החלטת התובע על העמדת המערער לדין היא החלטה מנהלית. בהחלטה זו נפל פגם שכן שימוע לא נערך קודם להגשת כתב אישום. אולם כלל ידוע הוא יש להבחין בין פגם בהליך לבין תוצאת הפגם. פגם משפטי מאותו סוג עשוי להוביל במקרים שונים לתוצאות שונות, לפי הנסיבות של כל מקרה ומקרה. מטבע הדברים, החלת דוקטרינה הבטלות היחסית בנוגע לפגם משפטי בפעולת הרשות נעשית תמיד על רקע נסיבותיו הפרטניות של המקרה".
23. בענייננו וכפי שעולה מתגובתה, פעלה המאשימה לשליחת מכתב היידוע לנאשם בכתובת שהיתה ידועה לה במרשם המשטרתי וכפי שמסר הנאשם בעצמו בחקירתו מיום 17.01.23. מעיון במכתב היידוע מיום 19.02.24 שצירפה המאשימה לתגובתה עולה כי נשלחה לנאשם בכתובתו: "כסרא, כסרא-סמיע".
- גם אם נפלה טעות כלשהי בכתובתו של הנאשם במכתב היידוע, ואינני קובע זאת, הרי שעסקינן בטעות משרדית נטו וכשל טכני גרידא, ובוודאי שאין לומר כי המאשימה ביקשה לפגוע במכוון בזכויות הנאשם או שפעלה בחוסר הגינות ושרירות לב.
- במצב דברים זה יכול היה הנאשם לפנות בבקשה מתאימה לקיים שימוע מיד לאחר שנודע לו על כתב האישום שהוגש נגדו ולרפא את אותו "פגם" נטען. לענין זה ראה ת"פ 2088/06 (מחוזי ירושלים) מדינת ישראל נ' אלגעפרה (02.11.2006):

"לכך יש להוסיף, כי אי קיום שימוע לנאשם, אינו עולה כדי פגם המצדיק ביטולו של כתב האישום, משום שאין חשש ממשי כי הנאשם קופח בהגנתו, ודומה כי קיומו של הליך שימוע 'מאוחר', כפי שהציע ב"כ המאשימה, הינו הפתרון הראוי".

יתרה מכך, מעיון בבקשה ובפרוטוקולים של הדיונים שהתקיימו עד כה, עולה כי ההגנה ניצלה את הזמן לשיח עם המאשימה ודומה כי ממשא את זכותו של הנאשם לשימוע.

24. בהקשר לכך אוסיף כי אינני מקבל עמדה הגורסת מראש ובאופן גורף כי המאשימה אינה יכולה לקיים הליך שימוע בלב פתוח ובנפש חפצה לאחר הגשת כתב אישום. בעניין זה שותף אני לעמדתו של כבוד השופט יואל עדן בע"פ 29471-05-21:

"לא מצאתי ממש בטענות לפיהן נעלה עמדת הגורמים אשר צריכים להפעיל את שיקול דעתם, באופן אשר לא יאפשר שימוע בנפש חפצה. אין בהתנהלות עד כה כדי להביא למסקנה זו, וחזקת תקינות פעולת הגוף המנהלי על פועלים מטעמו עודנה בתוקפה. לא מצאתי מדוע יש להניח כנגדם הנחה כה גורפת השוללת את הפתיחות לקבלת טענות הנאשמים. יש לדחות טענה זו אשר מקפלת בחובה טענה חסרת בסיס להטלת דופי מראש, בשיקול הדעת של הגורמים הרלוונטיים בפרקליטות".

25. כידוע האכסניה הדיונית לטענת פגיעה בזכות השימוע הנה במסגרת סעיף 149(10) לחסד"פ, ומשכך יש לבחון האם הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי "עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". ביטול כתב אישום הנו סעד קיצוני וצריך להיות שמור למקרים חריגים וקיצוניים בהם הפגיעה בזכות השימוע נעשתה באופן המעיד על שרירות של הרשות המנהלית.

בחינת הנסיבות בענייננו בראי דוקטרינת הבטלות היחסית, ובכלל זאת חלוף הזמן מאז הגשת כתב האישום ועד להגשת הבקשה (11 חודשים), מספר הדיונים שהתקיימו עד להגשת הבקשה (5 דיונים) וחומרת העבירות המיוחסות לנאשם ומשרתו, מובילה למסקנה כי אין להפעיל את הסעד הקיצוני של ביטול כתב האישום וזאת גם אם הייתי מוצא כי אכן נפל פגם במשלוח מכתבי היידוע.

טענת השיהוי:

26. סעיף 57א(א) לחסד"פ מורה כי:

"משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהא בהתאם לתקופות שייקבעו בנהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

27. בסעיף 4א(2) להנחיות היועץ המשפטי לממשלה 4.1202 נקבע כדלקמן:

"ככלל, התביעה תגבש את החלטתה הסופית בעניין תיק חקירה מסוים לא יאוחר מפרקי זמן אלה:

(א) בעבירות מסוג חטא ...

(ב) בעבירות מסוג עוון ובעבירות מסוג פשע שהנן עד 10 שנות מאסר יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 18 חודשים.

(ג) בעבירות מסוג פשע שדין 10 שנות מאסר ומעלה יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 24 חודשים ... (להלן יכונה פרקי זמן אלה - "פרקי הזמן הקצובים").

מניין התקופות המצוינות לעיל יחל ביום מועד קליטת התיק ביחידת התביעה ועד למועד קבלת ההחלטה הסופית בדבר העמדה לדין או סגירת תיק... (הדגשה לא במקור - א.ג.).

ובסעיף 4ב להנחיות הנ"ל נקבע כי:

"... במספר עבירות במסגרת אותו תיק, תמנה התקופה למתן החלטת התביעה לפי פרק הזמן הקבוע ביחס לעבירה החמורה יותר באותו תיק...".

28. כאמור בתגובת המאשימה, תיק החקירה התקבל במשרדיה ביום 28.08.23 וכתב האישום הוגש כאמור ביום 26.01.25, דהיינו בחלוף 16 חודשים ו- 29 ימים. מאחר ובהנחית היועמ"ש מספר 4.1202 כמפורט לעיל מניין התקופה יחל במועד קליטת התיק ביחידת התביעה (להבדיל ממועד סיום החקירה), ומשהעבירות שמיוחסות לנאשם הן מסוג פשע וחלקן כוללות עונש מרבי של 10 ו- 20 שנים, הרי שבניגוד לטענת ההגנה לא חרגה המאשימה מסד הזמנים שנקבע לה - 24 חודשים.

29. בשים לב לעבירות החמורות המיוחסות לנאשם בכתב האישום ופרקי הזמן הקצובים שבהנחיית היועמ"ש, התקשיתי להבין טענת ההגנה לשיהוי בהגשת כתב האישום. נוכח המפורט בסעיף 10 לתגובת המאשימה מצאתי כי כתב האישום הוגש תוך פרק זמן סביר.

30. מעבר לצורך אוסיף כי טענת ב"כ הנאשם, כי בחלוף הזמן מאז האירועים הנטענים בכתב האישום ועד להגשתו נפגעה יכולתו של הנאשם לנהל הגנה אפקטיבית, נטענה בעלמא ועוד בטרם נחשף בית המשפט לראיות הצדדים.

31. זאת ועוד, וגם אם מצא בית המשפט כי אכן השתתתה המאשימה בהגשת כתב האישום, שלא כמו בענייננו, יש לאזן את האינטרס של הנאשם מול האינטרס הציבורי ובכלל זה חומרת העבירות. את הסעד של ביטול כתב אישום מחמת שיהוי יש להותיר למקרים קיצוניים וחריגים. כידוע לרוב השיהוי ישמש כעילה להקלה בעונש (ככל שהנאשם הורשע בדיון) להבדיל מביטולו של כתב האישום.

32. סיכומי של דבר ומכל המקובץ לעיל, מצאתי לדחות בקשת הנאשם לביטולו של כתב האישום. המזכירות תמציא החלטתי זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ב טבת תשפ"ו, 11 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.